

Sygn. akt I ACa 479/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia	SA Walentyna Łukomska-Drzymala
Sędziowie:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.) SO (del.) Małgorzata Skoczyńska
Protokolant	Diana Goluch

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014 r. w Lublinie na rozprawie sprawy

z powództwa D. F.

przeciwko(...)Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. i (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 18 października 2013r., sygn. akt I C 826/11

I. oddala apelację;

II. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

I ACa 479/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 października 2013r. Sąd Okręgowy w Zamościu oddalił powództwo D. F., który w pozwie wniesionym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. i (...) Spółce Akcyjnej w W. domagał się po ostatecznym sprecyzowaniu roszczeń zasądzenia na jego rzecz kwoty 50.000zł tytułem zadośćuczynienia i 200.000zł tytułem odszkodowania.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

W dniu 24 grudnia 2008r. powód uległ wypadkowi komunikacyjnemu. Kierując samochodem osobowym nie opanował pojazdu w wyniku czego uderzył w drzewo. W wypadku powód doznał złamania wieloodłamowego trzonu lewej kości udowej, złamanie rzepki lewej bez przemieszczenia, rany kolana lewego.

Powód został poddany leczeniu i w dniu 30 grudnia 2008r. wykonano zespolenie gwoździem śródszpikowym złamania kości udowej. W dniu 19 lutego 2009r. usunięto obłuzowany wkręt. W czerwcu 2009r. powodowi podano przezskórnie czynnik wspomagający zrost.

W dniu 15 stycznia 2010r. wykonano operację usunięcia wkreta blokującego, nie było natomiast możliwości usunięcia nieprawidłowo położonej zaślepki pręta ryglowanego.

Kolejna hospitalizacja powoda miała miejsce w styczniu 2012r. Powodowi operacyjnie usunięto materiał zespalający. W trakcie leczenia powoda w grudniu 2011r. i styczniu 2012r. u powoda zdiagnozowano cukrzycę i zastosowano insulinoterapię.

Powód na rok przed wypadkiem pracował w Irlandii jako pracownik budowlany. Stracił jednak pracę i przez ostatni rok przed wypadkiem w Polsce otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych. Powód przed wypadkiem był wpisany do rejestru działalności gospodarczej, której jednak faktycznie nie prowadził. Orzeczeniem z dnia 18 kwietnia 2011r. u powoda stwierdzono umiarkowany stopień niepełnosprawności. Powód nie pracuje, utrzymuje się z zasiłków i korzysta z pomocy matki.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanych. Powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności pozwanego szpitala a w konsekwencji również pozwanego ubezpieczyciela. Zgodnie z opinią biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii proces leczenia powoda w pozwanym szpitalu był prawidłowy i zgodny ze sztuką lekarską i wiedzą medyczną. Aktualny stan zdrowia powoda, jego uszczerbek na zdrowiu, ograniczenia w wykonywaniu pracy zawodowej zarówno obecnie jak i w trakcie leczenia wynikają wyłącznie z pierwotnego ciężkiego uszkodzenia w obrębie lewego uda. Powód również w żadnym zakresie nie wykazał wysokości utraconego zarobku.

Od tego wyroku pozwany złożył apelację zarzucając naruszenie : - art. 445 kc przez przyjęcie, że nie może być przyznane zadośćuczynienie gdyż powód nie doznał krzywdy, a istniejące niedociągnięcia techniczne wykonywanych procedur nie miały wpływu na proces gojenia złamanego uda i nie powodowały negatywnych następstw dla ogólnego stanu zdrowia i sprawności ruchowej powoda;

- art. 444 § 1 kc poprzez przyjęcie, że powód w żadnym zakresie nie wykazał wysokości odszkodowania jakiego domagał się z tytułu utraconego zarobku;

- art. 223 § 1 kpc poprzez oparcie orzeczenia na wybranym materiale dowodowym tj. opinii biegłego, co do której powód nie złożył zastrzeżeń, gdyż nie był poinformowany o takiej możliwości;

- art. 212 kpc polegające na nieudzieleniu powodowi niezbędnych pouczeń, choćby w zakresie złożenia zastrzeżeń co do opinii biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii, czy możliwości powołania biegłego z zakresu chorób wewnętrznych (zdiagnozowana cukrzyca) oraz celowości ustanowienia pełnomocnika;

- art. 227 kpc poprzez nie przeprowadzenie przez Sąd I instancji zgłoszonego przez powoda dowodu z przesłuchania świadków, których zeznania miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a ponadto nie wyjaśnienie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w szczególności pominięcie faktu, iż powód kwestionował jedynie prawidłowość przeprowadzono zabiegu operacyjnego w dniu 15 listopada 2010r. przez osobę niekompetentną, która nie była specjalistą z zakresu ortopedii i traumatologii, a konsekwencją jego niedociągnięć technicznych było pozostawienie zaślepki, co miało wpływ na pogorszenie jego stanu zdrowia i mogło mieć wpływ na zaburzenia, które w konsekwencji doprowadziły do cukrzycy.

Wskazując na powyższe powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna, a podniesione w niej zarzuty nie mogą prowadzić do zmiany czy uchylenia zaskarżonego wyroku.

Powód łączy swoje roszczenia z operacją przeprowadzoną w pozwanym szpitalu 15 listopada 2010r., która jego zdaniem została wykonana nieprawidłowo, przez osobę niekompetentną, nie usunięto zaśllepki, czego konsekwencją są negatywne następstwa dla ogólnego stanu zdrowia powoda oraz pojawienie się u powoda cukrzycy.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie nie potwierdził stanowiska powoda.

Z opinii M. R. biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii narządów ruchu wynika, iż proces leczenia był prawidłowy, zgodny ze sztuką i wiedzą lekarską. Na każdym etapie powód był leczony przez kompetentny zespół lekarsko-pielęgniarski, zabiegi operacyjne wykonywane były przez specjalistę w zakresie ortopedii i traumatologii lub pod jego bezpośrednim nadzorem. Uszkodzenia jakich doznał powód były typu wysokoenergetycznego. Następstwa takich urazów obciążone są znacznym ryzykiem wystąpienia powikłań w gojeniu niezależnie od sposobu i rodzaju leczenia.

Przed zabiegiem z 15 listopada 2010r., z którym powód łączy swoją szkodę, wiadomo było, że zaśllepka znajduje się poza przętą, a więc w położeniu nieprawidłowym. Samo nieprawidłowe położenie zaśllepki nie miało jednak negatywnego wpływu na gojenie złamania. Usunięcie lub brak usunięcia zaśllepki na tym etapie leczenia nie miało żadnego znaczenia dla przebiegu zasadniczego leczenia złamania uda. Podjęcie próby usunięcia zaśllepki było zasadne, lecz brak spodziewanego wyniku nie zaburzył procesu leczenia złamania kości udowej. Obecność przemieszczonej zaśllepki nie upośledzała procesu leczenia i rehabilitacji. Dokumentacja nie wskazuje na to by u powoda występowało zakażenie albo stan zapalny infekcyjny na jakimkolwiek z etapów leczenia. W przypadku powoda został osiągnięty prawidłowy efekt terapeutyczny – zrost złamania i powrót funkcji statyczno-ruchowych lewej kończyny dolnej, a w styczniu 2012r. usunięto cały materiał zespalający.

Zgodnie również z opinią biegłego zaistnienie u powoda cukrzycy z koniecznością insulinoterapii w 2012r. wskazuje na możliwość występowania zaburzeń metabolicznych także w 2010r. utrudniających gojenie i powodujących przedłużony czas gojenia i występowania stanów obrzękowych sygnalizowanych przez powoda, a więc spowodowanych przez czynniki wewnętrzne konstytucjonalne. Cukrzyca, jak stwierdził biegły, rozwija się w sposób wieloletni, najczęściej bezobjawowo i jest wyrazem nieprawidłowych przemian metabolicznych w organizmie trwających wiele lat.

Podnoszone zatem przez powoda zarzuty co do następstw przeprowadzenia operacji w dniu 15 listopada 2010r. są jedynie wyrazem jego subiektywnego przekonania nieopartego żadną wiedzą medyczną.

Zgodnie zatem ze stanowiskiem Sądu Okręgowego brak jest podstaw do przypisania pozwanym odpowiedzialności za doznaną przez powoda krzywdę oraz za szkodę poniesioną na skutek utraty zarobku.

Niezasadne są również zarzuty powoda dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego.

Obowiązek sądu udzielenie stronie występującej bez profesjonalnego pełnomocnika odpowiednich pouczeń nie ma charakteru bezwzględnie w tym sensie, że sąd jest obowiązany do udzielenia wskazówek i pouczeń w każdym wypadku gdy strona występuje bez adwokata. Obowiązek taki spoczywa na sędzię tylko wtedy, gdy zachodzi potrzeba udzielenia wskazówek tzn. wówczas gdy działanie strony w procesie jest nieporadne i jest oczywiste że nie wykorzystuje ona przysługujących jej uprawnień procesowych z tego powodu, że nie uświadamia sobie potrzeby ich istnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1999r. II CKN 553/98, Lex 1217931).

Sytuacja taka nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Powód nie zachowywał się w sposób nieporadny, jasno formułował swoje twierdzenia i wnioski. Niezależnie od tego trzeba zauważyć, iż gdyby nawet przyjąć, że powód w postępowaniu prze Sądem Okręgowym nie wiedział, że może zgłaszać uwagi do opinii biegłego czy też wnioskować o powołanie kolejnego biegłego, to na etapie postępowania apelacyjnego miał już taką świadomość jednak ani w

apelacji, ani na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym wniosków takich nie zgłosił nie wniósł również zastrzeżeń do opinii biegłego.

Odnosnie obowiązku sądu informowania o potrzebie ustanowienia adwokata należy stwierdzić, iż potrzeby takiej nie było skoro powód sam wystąpił z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Ponadto sprawa nie jest zawiła, ani skomplikowana, a zatem nie było potrzeby ustanawiania adwokata czemu zresztą dał wyraz Sąd Okręgowy w uzasadnieniu postanowienia oddalającego wniosek o ustanowienie adwokata i Sąd Apelacyjny rozpoznając zażalenie na to postanowienie.

Powód wnosił o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków A. K., A. H. i B. A. na okoliczność samopoczucia i stanu powoda po operacji w okresie od 15 listopada 2010r. do stycznia 2012r., noszenia kul, utrzymywania się opuchlizny na nodze i wystąpienia cukrzycy. Przeprowadzenie tych dowodów było jednak zbędne albowiem okoliczności na jakie mieliby zeznawać powyżsi świadkowie nie są kwestionowane, a ponadto są nieistotne dla rozstrzygnięcia skoro powód był leczony prawidłowo i pozwanym nie można przypisać odpowiedzialności za doznaną przez niego krzywdę.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc, art. 108 § 1 kpc i art. 102 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.